

Workshop Innovatief, Innovatiever, Innovatiefst

Circa 43 deelnemers aan deze workshop, bestande uit provincie-medewerkers, agro-ondernemers, agro-adviseurs, mensen betrokken bij LEADER, waterdeskundigen, innovatiebevorderaars en medewerkers van RVO.nl stelden het volgende centraal:

Waar in de ochtend de trendwatcher Ruud Veltenaar een (spoedig) vergezicht schetste van personalized geprint food, 100% gesloten kringlopen, zonne-energie en transport van moleculen over de telefoon, ging het in de middag over de vraag wat nu nodig is om een optimaal innovatieklimaat te creëren.

De eerste spreker, [Jan de Wilt](#) ([Ministerie Economische Zaken](#)) blikte terug op de vruchtbare periode dat Nederland beschikte over het Innovatienetwerk. Hij sprak over " Grensverleggend Vernieuwen" en lichtte de volgende punten uit:

- Hoe de fasen in het transitieproces te faciliteren, succes- en faalfactoren
- Innovatie als "mindset"; open staan voor verandering

Jan benoemde diverse projecten die verschil hebben gemaakt. Cruciaal noemde hij de factor flexibiliteit in alle opzichten, zoals de ruimte voor mislukking en snelheid van beslissen over de start van een project.

De tweede spreker was [Bart Bremmer](#) ([Innovatiesocioloog](#)). Aan de hand van de vraag "Wat is nodig om tot échte innovaties te komen ?" Bekeek hij de succesfactoren rondom de technische innovatie:

- Het verdienmodel - heeft de techniek ook daadwerkelijk marktkansen
- De organisatie – zonder ondersteunende infrastructuur zal een innovatie niet bekliven
- De sociale aspecten – bij nieuwe techniek en systemen hoort ook ander gedrag.

Bart benadrukte het belang van onderling vertrouwen en van een gezamenlijk beeld. Visualisatie is hierbij onmisbaar.

De derde spreker was [Cees Oele](#) ([project & Innovatiemanager bij Delphi](#)). Onder de titel " Samen Innoveren werkt !" Vertelde hij over voorbeelden van innovatienetwerken rond vraagstukken ter verbetering en verduurzaming van productieprocessen in de landbouw. Zijn kernboodschappen luiden:

- Werk van een in de praktijk gesignaleerde problematiek
- Richt je op implementatie van oplossingen
- Houdt al direct rekening met de noodzaak tot doorontwikkeling
- Werk niet alleen aan technische innovatie maar ook aan systeeminnovatie
- Bedenk dat subsidies vaak eerder remmend dan stimulerend werken

- Heb er oog voor dat veel actuele innovaties samenspel met ICT en big data vragen

Vervolgens werd met de groep gediscussieerd en beantwoordden de sprekers gezamenlijk een aantal vragen.

Op verzoek lieten de deelnemers nog suggesties en conclusies achter via “post-its”:

- Durf bij innovatie ver vooruit te denken
- Redeneer vanuit het centrale doel: Duurzame landbouw, duurzaam voedselsysteem
- Ontleed het product dat je nu al aanbiedt en kijk welke andere mogelijkheden, combinaties en cross-overs er nog meer in zitten
- Breng de basis goed in kaart, wat is er nu
- Richt het proces logisch in
- Bevorder onderlinge communicatie over ontwikkelingen en “nieuws”
- Zorg voor financiële ondersteuning van innovatiemakelaars, maak ruimte voor deze rol
- Richt een kennisplatform op rond innovatietools,-instrumenten, -ervaringen
- Probeer met innovatiedoelstellingen en aanpakken los te komen van de bestuursperiodes van 4 jaar, deze zijn te kort en verhinderen een robuuste meerjarenaanpak
- Innovatieprocessen hebben een goede regie nodig. De regie van een initiatief-netwerk is heel wat anders dan projectmanagement, er is fundamenteel verschil. Maar mensen moeten dit ervaren om het te begrijpen. Helaas botst dit met de urgentie. Is er een manier om het besef sneller te laten landen ?